

Vervolg van pagina 5

wo 26 okt, 09:44

Schadeclaims van twee omwonenden

MERSELO | Jan Hoedemakers is geboren en getogen aan de Endepoel, Rob Langohr woont er ruim vijftien jaar. Nooit eerder hadden hun panden last van scheuren. Sinds de uitvoering van het miljoenenproject Loobeek staken de calamiteiten de kop op. Beide mannen doken in het project en kwamen tot onthutsende conclusies.

Wat houdt het Loobeekproject met Waterschap Limburg als initiatiefnemer eigenlijk in? Waterschap: 'De beek in de oude natuurlijke staat terugbrengen en weer laten meanderen, méér water vasthouden in het beekdal, natuurherstel en vergroten van de biodiversiteit, verbeteren van landschap en ecologie en waardevolle natuurgebieden aan elkaar knopen. En ook, intensieve landbouwpercelen langs de beek afwaarderen tot natuurpercelen voor agrarisch natuurbeheer door lokale agrariërs.

Fiasco

Hoedemakers en Langohr hebben de werkzaamheden op de voet kunnen volgen en verbinden er maar één conclusie aan verbinden: "Het projectplan Loobeek is in het gebied aan de Endepoel en Venrays Broek een compleet fiasco geworden. Niet alleen voor de natuur, voor de omwonenden, ook de melkveehouderij in het gebied ondervindt er door eigen toedoen de gevolgen van." De twee omwonenden deden in achterliggende periode regelmatig hun beklag bij verschillende medewerkers van het waterschap, vroegen om handhaving. Via advocaten trokken ze bij het waterschap aan de bel over hun woningschade. Ze probeerden zaken zoals verlenen van vergunningen voor illegale praktijken in het gebied boven water te krijgen. De twee kunnen niets anders concluderen dat het waterschap op vele fronten de plank misloeg.

Met als gevolg dat de grondwaterstanden extreem zijn gedaald, water wordt niet vastgehouden, de natuurlijke beekdalglouingen zijn verdwenen en er is vrijwel geen natuur meer. Sloten vallen droog en de melkveehouder die in het gebied vele tientallen hectaren gedraineerd grasland bewerkt voor grasproductie (dat oogt als een gigantisch groen biljartlaken) moet zelfs sinds 2020 water van buiten het gebied halen. Er worden constant grote hoeveelheden gebiedsvreemd water ingepompt.

Drainage

Daarbij zien Langohr en Hoedemakers dat door de grondwaterdaling niet alleen hun woningen zwaar zijn beschadigd. "De natuur in het gebied heeft het steeds moeilijker", zegt Langohr. "De dieren kunnen bijna nergens meer heen. De meeste bomen en houtopstanden zijn verdwenen. Dat heeft zich in de afgelopen jaren allemaal sluipend voltrokken. De status Natuurnetwerk Nederland is zelfs van het gebied afgehaald om dit project mogelijk te maken. Bewoners van dit gebied hebben voor 2022 nog nooit meegemaakt dat de Loobeek droog heeft gestaan. Dat heeft niets te maken met de droge zomer. Maar alles met de drainage, egaliseren van glooiingen en doorbreken van ondoorlaatbare lagen en verleggen van sloten. Dit alles door of in opdracht van het Waterschap. Ik hoorde van een andere omwonende dat hij steeds meer moeite had om grondwater op te pompen. Ik had hetzelfde probleem, dacht de pomp kapot was. Maar dan ga je nadenken en vallen de puzzelstukjes in elkaar." En dan ligt daar nog, midden in het egale grasgroene polderlandschap, de voormalige, zwaar vervuilde stort Venrays Broek die al veertig jaar verboden gebied is. De gemeente Venray wil op de inmiddels tot natuurgebied uitgegroeide belt, zonnepanelen leggen. Voor Langohr en Hoedemakers onbespreekbaar.

Grondig onderzoek

Langohr: "Door de totaal verstoorde waterhuishouding is er een aanzienlijke kans op milieuschade in het hele gebied door uitspoeling van schadelijke stoffen vanuit de voormalige stort. Laat dat natuurgebied daar met rust. Wat haal je allemaal overhoop? Een grondig onderzoek in het hele gebied is hard nodig om na te gaan wat er nu echt hier allemaal aan de hand is." Langohr en Hoedemakers kwamen erachter dat veel werkzaamheden voor het projectplan Loobeek in opdracht zijn uitgevoerd. Dat gebeurde vaak door het melkveebedrijf zelf. Het waterschap heeft volgens de twee gedupeerden te veel de oren laten hangen naar de boer aan de Boterpot. "De gevaren en tekortkomingen van dit project zijn diverse keren aangekaart bij het waterschap. Hier is nooit wat meegedaan. Dat geldt ook voor handhavingsverzoeken. Sterker nog, er wordt nu geprobeerd alsnog vergunningen te verlenen voor diverse illegale activiteiten." Geduid wordt onder meer op ontgrondingen voor strak, gedraineerd grasland die zo massaal waren. "Bijvoorbeeld hierlangs aan de Endepoel is zo'n 12.000 kubieke meter zand weggehaald voor egalisatie, en ongeveer 10.000 kuub verplaatst. Dan hebben we het over een paar hectare in een gebied van meer dan veertig hectare dat is afgegraven."

Extreme daling

Daarnaast vond in het hele gebied diep ploegen plaats van meer dan twee meter. In het projectplan Waterwet Loobeek Deelgebied Venrays Broek is evenwel geen sprake van massale drainage en afgravingen. Dit blijkt volgens Hoedemakers en Langohr ook wel uit de extreme daling van de grondwaterstanden die nooit zijn voorzien. "Er werden zomaar sloten gedempt. Ze zouden verlegd worden, is niets van terecht gekomen. De beek Venrays Endepoel zit nu wel dicht. Niets gebeurde er. In juli is door de melkveeboer bij het waterschap alsnog vergunning voor slootdemping aangevraagd. Daar hebben we zienswijzen tegen ingediend." In het projectplan Loobeek staat: Vanwege het risico op het aantrekken van vervuiling zal de watergang ten zuiden van de vuilstort niet worden aangepast en blijven afwateren via de Venrayse Endepoel. Hoedemakers en Langohr hebben inmiddels bij het waterschap schadeclaims ingediend. Peel en Maas stelde Waterschap Limburg vragen over de problemen, maar vond de tijd te kort voor de beantwoording: "De betrokken bewoners van het gebied hebben belang bij een zorgvuldige beantwoording van de gestelde vragen. Waterschap Limburg komt volgende week met een uitgebreide inhoudelijke reactie", aldus een woordvoerder van het waterschap.